

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Herma[n]ni buschij pasiphili Ser||mo: Colonie in celebri
Synodo ad cleru[m] dictus: conti||ne[n]s accurata[m]
exhortatione[m]: ad studiu[m] sacre scripture**

Busche, Hermann von dem

[Köln], [1509]

VD16 B 9946

De sacraru[m] l[ite]raru[m] certitudine. Caput. ij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31464

In Bythinia: quū ipse oratorias ibi literas doceret: p̄m̄ quendā
treis libros p̄tra religionē: nomēq; ch̄ianū euomuisse: flagran-
te etiā tū iustoz seuā p̄secutione. Et aliū e numero iudicū ipsozū:
eandē materiā duob; libellis adhuc mordatius sc̄p̄sisse: vt quos
supplicijs viuos affligerat: maledictis etiā sepultos incesseret.
Eundē p̄terea narrat vsū q; b̄m̄i fraude inscriptiois: vt hosce
libellos: nō p̄tra: sed ad ch̄ianos p̄tularit: ne inimice insectari
eosdē videret: sed humane potius: ac benigne p̄sulere putaretur
Si quo subdulus hō: (quod d̄r) lupū sub ouis pelle tegēs: fal-
laci titulo simplicē posset irretire lectorē. Omniū tū istoz infandi
conatus: exitu vani apparuerunt: et indubitata scripture fides: q̄
obnixius sacrilegi isti ad extinguendā eā sunt coorti: tāto ip̄a ful-
gidius: cādidiusq; sue certitudinis lumē effudit. Cui licet orato-
res: et phi: molesti essent: robustius tū ei aduersus p̄ncipes et tyzā
nos certamē fuit. Sp̄ni fortasse insanientiū scriptura potuit:
Nū etiā ardēs et seuiēs p̄secutoz carnificina p̄tēni potuit: Quū
p̄posita p̄ oēs romani imperij (q̄ late patebat) puincias: augusto
rū edicta: q̄ innoxū sanguinē effundere iuberēt vulgo legebātur
quū p̄tra pios impia mira p̄deban̄: quū p̄stitutiones sacrilege: et
disputatiōes: de capitib; insontū: iurisperitoz iniuste circūfere-
bātur. Ab iureconsultū: culleo nō vno insuendū. Domitius em̄
de officio p̄cōsulis libro. vij. rescripta hec p̄ncipū (q̄ ad manum
essent: in caulā dei iuris ac legū obtētū grassaturis) sagacissime
collegit oia: eozūq; tam studiosa publicatōe sanguinarios vsos
quib; malis affligere indignos: imeritosq; dei veri cultores pos-
sent: veluti q̄busdā seuitie legitimis p̄ceptis instituēs: monensq;
ad patrandū passim tā crudele sacrilegiū fortius aiauit. Nū inq;
cōremni potuit rabies occidentiū: quū p̄ om̄ia vbiq; loca: infan-
dis penarū generib; seniebat in sanctos: quū nō dies solū excar-
nificādis ch̄ianis: s; etiā tote noctes impēdeban̄: quū vbiq; an-
gustie: vbiq; gemitus: crudelis vbiq; luctus: vbiq; pauor: et plu-
rima mortis imago obuersabat ante oculos: quū nō sigillatim:
sed agminatim raperent ad cedē innocētes: Sic quēdā accepi-
mus in phrygia vniuersū populū: inexprabili furore cū ipso pari-
ter p̄uenticulo cōcremauisse. Sed hic quāto seuior: tāto clemen-
tior. Illi crudeliores: q̄ quū exq̄sitis tormētis corpa fidelius
verarēt. nihil tū magis deuitabāt: q̄ ne torri etiā morerent. Ad-
hibebant itaq; post tormēta: curā ita affectis diligentissimā: vt ad
alios denno cruciat; mēbra renouarent: et nouus ad pene ista

rationē sanguis paref. Affirmat Lactātius se vidisse in Bythi/ nia: hoc mō quendā toto biennio tortū: magna f̄tute restitisse: ⁊ quū postremo cedere visus esset: p̄sidem ip̄m nō secus gaudio ela tū ob eā victoriā: q̄ si barbaroz gentez aliquā memorabili p̄elio subegisset. Et ne existimem⁹ seuitia solū: ⁊ apto furore fidei arcem oppugnatā esse: nullū vaframēti gen⁹ ab aduersarijs p̄termisus est: nullis dolis: nullis nō tētata ē insidijs. Quidā ty:anni certis oraculis callide aduersus eā p̄fictis p̄fidiose eruperūt: veluti Da ximinius in vrbe Antiochia: ferē iouis simulacrū astute ac vete ratorie sic aptasse: vt in edēdis oraculis: r̄nsum de ch̄ianis hoc p̄meret. ne hoīes ch̄o dicati degerēt in vrbibz: aut vllis etiā lo cis iuxta vrbes: sed vt p̄cul tanq̄ noxiū: atq̄ maleficū hoīm gen⁹ e medio passim fugarent. Quo factū est: vt vagi: palantesq̄: ⁊ re lecti ab om̄ibz: viuere: miserabili necessitate p̄pellerent. Quid Ju lianus impator: quā demū astutiā: quā fraudē nō adhibuit: ad de cipiēdos: circūscribēdosq̄ hoīes ch̄ianos: repperit em̄ nouū cō siliū: q̄ nō cedibz: nō sanguine ac terrore: sed pestiferis allectatio nibz: ac blādīmētis aduersus ipsos grassaret. Nā platis hinc p̄ m̄ijs: iniectaq̄ honoz ac dignitatū spe: alios insidiosē inuitauit: illinc repellēdo ab honoribz: ⁊ puinciarū p̄curatōibz: alios auer tere ab instituto religionis: versipelli machinatiōe tētauit. Eodē vaframēto edixit: ne ch̄ianis ludos: atq̄ gymnasia liberaliū ar tiū habere liceret: q̄ minus in bonis studijs: ac disciplinis p̄fice rent. Taceo de tot scelestis opinionibz: tot sectis hereticoz: con tra quos standū etiā inacie postea fuit. Quid ergo sacre scripture hui⁹ certitudine certi⁹: p̄ qua oīs etas: sexus: ordo: nullū suppli ciū: nullas mēbroz seuas laceratiōes p̄tinuit: q̄ nullo genere cru delitatis: nullis ty:ānicis artibz: nullis deniq̄ machinis nō arte tata: firma: incōcussa q̄ semp stetit: numerūq̄ suoz fidelium: sub om̄i p̄secutiōis grādine mirabiliter auxit. Ergo vera ē scriptura sacra: Vera ne: Quis adeo p̄ditus: vt hoc dubitet: Immo adeo vera: adeo certa: q̄ nullū etiā iota: null⁹ aper p̄ibit de sc̄ptura hac Dicite p̄tiffices: quur ergo (absit inuidia vero) p̄tra: q̄ illa p̄ci pit ferme nūc ab oībz viuif. Illa vult vt eam⁹ de f̄tute in f̄tute: nos sapiētius indicam⁹ habere aurū ⁊ argētū: q̄ sine his vniuer sam virtutū supellectilē. Illa inq̄t Sacrificate sacrificiū iusticie: et sperate in dño. nos litam⁹ auaricie: ⁊ speram⁹ in thesauro. Ho bis cordi sunt possessiones terrene. At illa inq̄t formido ⁊ fouea: et laqueus: sup te: q̄ habitator es terre. Illa inq̄t nolite diligere

De e^qlitate
seu p^ocorda
tia sa. scrip.
Caput. iij.

mundū: neq; ea q̄ in mundo sunt: nos vero iniq̄tatē in funiculis
trahim⁹ vanitatis: z mundi illecebris inescati: vix vnq̄ opus dñi
respiciim⁹. O q̄s lōge aliter pleraq; ageremus: si tāta : quāta meri
to deberet: hui⁹ eēt cura: z meditatio sacre sc̄pture: q̄ nobis (heu
surdus) cantat. Accipite disciplinā meā: z nō pecuniā: doctrinā
magis: q̄ aurū eligite. Equalitatē sacre sc̄pture (de qua dispu
tandū nūc ē) eā dico: quā p^oformitatē: siue p^ocordatiā alij malunt:
In nulla itaq; doctrina: aut hūana phia: tāta equalitas: tā p^opi
rās: sibiq; p^osenties traditio vnq; aut repta est: aut reperiet^r alibi:
qđ inter p^ocipua z certissima veritatis indicia haberi solet: quēad
modū ecōtrario scriptoz incōstantia: z discrepās sentētia: maxie
mēdacio z falsitati alludere atq; accedere videt^r. Ea em̄ teste La
ctatio emendatioz natura ē: vt coherere nō possint. Sed iā hec
diuersitas opinionū: atq; iudicioz tāta ē inter doctissimos etia;
phos: vt licet circa eandē veritatis inuestigationē: oēs occupati
essent: nemo ferme istoz: etiā de reb; illustriorib;: vt de deo: de p^o
uidētia: de mūdo: de fato: de causis: z seminib; naturalib;: de mo
rib; hoīm: idē tñ senserit aut defenderit qđ alius: vt facile appare
at ipsos velut in dēfūsumis ignozātie tenebris oberrantes: q̄sisse
magis: qđ tenerēt: qđ seq̄rent^r: q̄s inuenisse: z velut ebrios impe
gisse in errores passim pudendos: ac miserabiles. Contra in hac
scriptura: nulla repugnātia: nulla dogmatū diuersitas: s; vbiq;
cōcoris: vbiq; coherēs: vbiq; sui silis atq; p^osenties: vbiq; graui
et p^ostanti rōne suffulta ē. Nullius pulcherrimi corporis symme
tria tāta: neq; tā apta mēbroz p^opages. nullū modulatissimi car
minis: tam decēs: tanq; suavis harmonia esse p̄t q̄s est in sacris:
diuinisq; libris mirifica q̄dam oīm dogmatū similitudo atq; cōsen
sus. Libri veteris testamēti numero vigintiduo referunt^r. Vbi
si qnq; pphetarū octo: agiographoz nouē: iuxta vigintiduo ele
mēta hebreoz: p q̄ scribim⁹ hebraice oīm qđ loq̄mur: quāq; nō
nulli Ruth z Lynth. i. lamētationes: inter agiographa: z nō in
ter libros pphetarū reddēdos putēt: z in suo numero supputan
dos: ac p hoc p̄fice legis libros vigintiqtuoz efficiant. Nec le
gis veteris scriptura *Pyrrha* illa intelligi potest: de qua legit^r
Exodi p̄tula sextadecima: in qua: licet amara ppter occidentem
littere sensum videat^r: deus tamē iusticias: z iudicia sua reposuit:
in qua sapiētie: z sciētie sue thesauros cōdidit. Post hec noui in
strumenti siue noue legis: p̄mo quattuoz referūt^r vnus euāge
lij volumina. Deinde Pauli apostoli: ad septē ecclesias totidem